

12796 - Mest veya çorabın üzerini meshetmenin şekli

Soru

Benim sorum; abdest alırken çorapların üzerini meshetme hadisi ile ilgilidir.

İbn-i Huzeyme'nin, Safvân b. Assâl'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadise göre, o şöyle demiştir:

أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ إِذَا لَبَسْتَاهُمَا عَلَى طَهَارَةٍ لِمُدَّةِ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ لِلْمَسَافِرِ وَ(لِمُدَّةِ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ لِلْمُقِيمِ).

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, ayakkabıların (mestlerin) üzerini, abdestli olarak giydiğimiz zaman yolcu için üç gün (ve üç gece), mukim için ise, bir gün ve bir gece meshetmemizi emretti."

Benim sorum şudur:

Hadiste geçen bir gün ve bir geceyi, 24 saat olarak farzedebilir miyim?

Buna göre abdestli olarak giydikten sonra, örneğin meshin süresi 24 saat olduğuna göre, çoraplarımın üzerini her abdest aldığımda meshedebilir miyim?

Örneğin herhangi birgün gece saat 11'de çoraplarımı giyip ardından da bir sonraki gün gece saat 11'e kadar her abdest aldığımda çoraplarımın üzerini meshetmem câiz midir?

Yine, çorabın meshedilmesi gereken kısmının neresi olduğunu bana haber verebilir misiniz?

Ben, çorapların altlarının meshedilmesinin câiz olmadığını biliyorum. Fakat çorapların yanları, arkaları ve önlerini meshetmemiz gerekir mi?

Sizden, sorularıma cevap vermenizi ricâ ediyorum. Çünkü bu durum, hayatıma çok kolaylıklar sağlayacaktır.

Ayrıca tenimin hassas olması ve bu işi ihmal etmem sebebiyle bu durum birçok vesveseye ve buna rızâ göstermemeye yönelmektedir.

Detaylı cevap

Mest veya çorapların üzerini meshin süresinin başlangıcı, abdest bozulduktan sonra mest veya çorapların üzerini ilk defa meshedilen süre ile başlar. Fakat mest veya çorapların ilk giyildiği anda başlamaz.

Bu konuda (9640) nolu sorunun cevabına bakabilirsiniz.

Mest veya çorapların üzerini meshin yapılışına gelince, bu şöyledir:

"Bir kimsenin, su ile ıslatmış olduğu el parmaklarını, önce ayak parmaklarının ucundan başlayarak incik (fibula) kemiğine kadar meshetmesidir. Sağ parmakları ile sağ ayağın üzerini, sol el parmakları ile de sol ayağın üzerini mesheder. Meshederken el parmaklarının arasını açmalı ve sadece bir defa meshetmelidir (yani meshi tekrarlamamalıdır)." (Prof. Dr. Salih el-Fevzân; "el-Mulahhasu'l-Fikhî"; c: 1, s: 43.)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn de -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Yani meshedilen yer, ayakkabının (mestin) üst kısmıdır. (Abdest alan kimse) elini ayak parmaklarının ucundan başlayarak incik (fibula) kemiğine kadar mesheder. Ayakların üzeri meshedilirken iki el parmakları ve iki ayak parmakları ile olur. Yani sağ el parmakları ile sol ayak parmaklarının üzerini, sol el parmakları ile de sol ayak parmaklarının üzerini, - kulaklarını meshettiği gibi- aynı anda mesheder. Çünkü, sünnetin zahiri bunu gösterir.

Nitekim Muğîre b. Şu'be'nin -Allah ondan râzı olsun-:

'... Ardından her iki ayağının üzerini meshetti...' sözü, buna delâlet etmektedir.

Muğîre b. Şu'be'nin -Allah ondan râzı olsun-: "Sağ ayağının üzerini, sol ayağından önce meshetti" dememiştir. Aksine "her iki ayağının üzerini meshetti" demiştir. Sünnet olan meshetme şekli, işte budur.

Evet. Farzedelim ki bir kimsenin iki elinden birisi iş görmüyorsa, bu takdirde önce sağ ayağının üzerini meshetmekle başlar, sonra sol ayağının üzerini mesheder. Pek çok insanın, her iki eliyle önce sağ ayağının üzerini, sonra da sol ayağının üzerini meshetmektedir. Bildiğim kadarıyla bunun dînde hiçbir delili yoktur. Bununla birlikte bir kimse, mestinin üzerini hangi şekilde meshederse, bu geçerlidir. Fakat burada sözkonusu olan, daha fazîletlisi hakkındadır." (Bkz: Müslüman Kadınla İlgili Fetvâlar; c: 1, s: 250).

Mestin yan tarafı ile arkası meshedilmez. Çünkü bu konuda Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den herhangi bir delil gelmemiştir.

Nitekim değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bir kimse: Mestin üzeri değil de altının meshedilmesi, daha yerinde olurdu, diyebilir. Çünkü toprağa bulaşan ve kirlenen, mestin alt kısmıdır. Fakat iyice düşünüldüğü zaman mestin üzerini meshetmenin daha yüksek olduğunu görmekteyiz. Akıl da buna delâlet etmektedir. Çünkü meshetme olayı ile mestin üzerinin temizlenmesi ve kirden arındırılması kastedilmemektedir. Bununla kastedilen, ibâdetten başka bir şey değildir. Eğer mestin altını meshetmiş olsaydık, bu hareket, mestin kirlenmesi demek olurdu. Allah Teâlâ en iyi bilendir."(Muhammed b. Salih el-Useymîn; "eş-Şerhu'l-Mumti"; c: 1, s: 213).